

Slimmer organiseren als digitale overheid

Maatschappelijke opgaven kunnen voor een deel worden opgelost met behulp van digitalisering, tegelijkertijd is de digitalisering ook een opgave in zichzelf. Overheden moeten slimmer samen werken om deze opgaven aan te pakken.

Dit was de conclusie van de tweede informele bijeenkomst van de Studiegroep Informatiesamenleving op maandag 5 maart. Hierin komen bestuurders van rijk, provincies, gemeenten, wetenschap en bedrijfsleven samen. De bijeenkomst was de follow up van Maak Waar, een rapport dat cases besprak die binnen de huidige kaders niet opgelost kunnen worden. Deze cases vragen om anders kijken, andere oplossingen, anders samenwerken. De cases die besproken zijn, zijn daarom tegelijk vehikel voor verandering en voor gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen.

Overheden, wetenschap en bedrijfsleven delen het besef dat zij al deze opgaven niet meer als organisatie, bestuurslaag of sector alleen kunnen oplossen. Door de gezamenlijke maatschappelijke opgaven centraal te zetten, wilde de Studiegroep komen tot nieuwe, creatieve oplossingen waarbij de grenzen tussen overheidslagen en bedrijfsleven geen rol spelen.

Informele bijeenkomsten, zoals die nu georganiseerd door de VNG namens de Studiegroep, lijken hiervoor een goede manier. Formele overleggen –waaronder het Overheidsbrede Beleidsoverleg Digitale Overheid- zijn dan een plek om verder afspraken te maken over gezamenlijke doelen en een gedeelde agenda. Donderdag is de eerste vergadering van het Overheidsbrede Beleidsoverleg Digitale Overheid waar ook de eerste inhoudelijke ideeën voor een gezamenlijke agenda worden besproken.

Fraude

Een voorbeeld van een case is fraude, bijvoorbeeld met persoonsgebonden budgetten, of faillissementsfraude. Dit is een terrein waar overheden veel kunnen bereiken door samen te werken. 'Iedere organisatie heeft een stukje van de puzzel, niemand heeft het geheel', aldus een deelnemer. 'Je moet alleen samen beslissen om ervoor te gaan.'

Ook de [digitale identiteit](#) kwam aan de orde en komt op de agenda van het OBDO, aldus Directeur-generaal Simone Roos van het ministerie van BZK. Volgens gemeenten is het huidige DigiD niet voldoende om de digitale dienstverlening aan de burger echt goed te kunnen organiseren. Het rechtsgeldig ondertekenen van stukken is bijvoorbeeld nog niet mogelijk via DigiD.

Op het thema 'werk' zouden overheden en bedrijven per regio veel winst kunnen boeken door beter samen te werken. De arbeidsmarkt en de beroepsbevolking verschillen per regio en bedrijven kunnen in hun eigen regio ook veel bijdragen, bijvoorbeeld via scholing.

Kantelpunt

Deelnemers spraken ook over de onbedoelde neveneffecten van deelplatforms als Uber en AirB&B en wat de rol van overheden zou moeten zijn bij het in goede banen leiden van die effecten. De deelplatforms lijken in eerste instantie veel voordelen te hebben, maar er lijkt ook een kantelpunt te zijn waarop een platform te groot wordt en de gunstige effecten omslaan in negatieve.

Een overheidsorgaan mag de platforms op dat moment best aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheden, vonden de deelnemers. Tegelijkertijd moeten gemeente en rijk ook zelf staan voor het publieke belang. Gemeenten hebben het Rijk hierbij vaak nodig om regelgeving te maken, terwijl het rijk niet zonder de signalen van het lokale niveau kan.

Niet plat knuffelen

Juist niet ingrijpen kan ook goed zijn, bleek uit een discussie over buurt-Whatsapps. Vanuit de samenleving ontstaan soms mooie initiatieven, dankzij de informatietechnologie. Niet plat knuffelen,

vonden deelnemers. Het is goed als de wijkagent laat weten dat hij zo'n app een goed idee vindt, en het is belangrijk om signalen uit zo'n groep goed op te volgen. Direct bespreken hoe je het initiatief kunt opschalen is niet zo handig.

Wel wezen de deelnemers weer op de onbedoelde neveneffecten: er gaat een foto van iemand rond die niks kwaads in de zin had, bijvoorbeeld. Voor dit soort situaties kunnen gemeenten plannen klaar hebben liggen. Zij blijven tenslotte verantwoordelijk voor het publiek belang.

Vervolg

Deelnemers waren enthousiast over de gevolgde aanpak en deze bijeenkomst. Het stokje wordt nu overgenomen door de Manifestgroep, een informeel samenwerkingsverband van uitvoeringsorganisaties zoals het UWV en SVB.